

שיעורי חינוך

אידיש

פונעם ראש ישיבה שליט"א

פראקטישע עצות און הדרכות פאר עלטערן, מלמדים, מחנכים און מחנכות

פרשת וישב - שבת חנוכה
שנת תשפ"ד

גליון
ל"ח

שיעורים אין חינוך

מאנטאג פרשת נח, שנת תשפ"ג - קרית ברסלב - ליבערטי יע"א

• וואס איז א חדר?

איך בין שוין אהיים איינס אזייגער, איך בין געווען אזוי ווי א מגיד שיעור, איך בין שוין געקומען אין חדר זיבן דרייסיג. זיבן דרייסיג איז געווען שחרית, אכט דרייסיג איז געווען פרישטאג, פון ניין אזייגער ביז עלף אזייגער האט מען געלערנט גמרא, פון עלף אזייגער איז געווען ריסעס, פופצן מינוט נאך עלף האט מען ווייטער געלערנט גמרא ביז לאנטש, דאס איז געווען מיין חלק.

איך פלעג בלייבן ביי ריסעס שמועסן מיט די קינדער, איך האב צוגעקוקט ווי אזוי די קינדער פארברענגען, אויב האב איך געזען בשעת'ן שמועסן ווי איינער טשעפעט א צווייטן האב איך שוין אריין געלייגט אינעם קומענדיגן שיעור אז מען טאר נישט טשעפען, וואס איך האב געזען אז איך דארף אנמערקן געוויסע זאכן האב איך עס אריין געלייגט אינמיטן דעם שיעור.

[איך געדענק, אין א יונגערע פתח האט געלערנט א אינגל פון א צעבראכענע שטוב, ער האט זיך נעבעך געוואלגערט, ער האט גע'חלש'ט אריין צו קומען לערנען ביי מיר, אבער פונקט יענע יאר וואס ער האט געדארפט אריין קומען צו מיר האט מען מיר ארויס געווארפן פון יענע מוסד, איך האב אזוי רחמנות געהאט אויף אים, איך האב אים איינמאל געזאגט: "איך נעם דיר אריין פאר מיין קינד, איך וועל דיר בר מצוה מאכן, דו וועסט גיין אנגעטון אזוי ווי מיינע קינדער, דו קענסט אפילו טוישן דיין נאמען, קענסט הייסן ... רוטה", ער האט זיך געשעמט פון מיר, האט ער מיר געזאגט: "נע, עס איז גוט", למעשה איז ער אריין געקומען אין ישיבה

דירה איז איין גראדע שורה, מען דארף אדורך גיין א שטוב כדי אריין צו גיין צום צווייטן שטוב, היינט בויט מען שוין נישט אזוי, זיין דירה איז געווען אויסגעשטעלט אז די שלאף שטוב איז געווען ביי עק, פונעם שלאף שטוב איז מען אריין אינעם דיינונג רום (שבת שטוב) און פונעם דיינונג רום איז מען אריין אין קאה, עס איז נישט געווען קיין האלוועי, איז ער געזעצן מיט זעקס קינדער אין זיין דיינונג רום, און זיין ווייב, א פרוי מיט קינדער, איז געווען איינגעשפארט א גאנצן טאג אין שלאף שטוב, זי האט אפילו נישט געקענט גיין אין בית הכסא, אזוי האט זיך אנגעפאנגען די ריזיגע סאטמערע מוסדות וואס איז דא היינט אין די גאנצע וועלט, - אין א דירה!

פאר מיר איז געשמאק צו פארברענגען מיט די קינדער!

א מוסד איז נישט די בנן, א מוסד איז נישט די שפילצייג, די אלע זאכן זענען מהיכי תיתי, אז דו ווילסט אריין לייגן שפילצייג - פיי, אבער נישט דאס איז דער חדר, צופיל שפילצייג איז געמאכט געווארן אז די מלמדים זאלן שוין נישט דארפן רעדן מיט די קינדער...

איך פלעג נישט ארויס גיין ביי ריסעס פון פתח, איך האב הנאה געהאט צו זיצן מיט די קינדער, די אנדערע מלמדים פלעגן האבן טענות אויף מיר, "קום ארויס, קום אביסל פארברענגען, קום אביסל שמועסן", איך האב זיי געזאגט: "פאר מיר איז געשמאק צו פארברענגען מיט די קינדער!" עס קען זיין אז מען קען דאס נישט נאכמאכן ווייל דארט איז געווען אביסל אנדערש ווי אנדערע פלעצער,

מיט'ן אייבערשטנס הילף ענדיגן מיר צו דעם שיעור וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט געגעבן פאר מחנכים, מאנטאג פרשת נח, שנת תשפ"ג לפרט קטן, אין שטעטל, קרית ברסלב - ליבערטי יע"א.

וואס איז א חדר?

דער ראש ישיבה שליט"א האט זיך אנגערופן צום מענעדיזשער: וואס איז א געלונגענע חדר? אין די וועלט זאגט מען: "אז עס איז דא א בנן - איז דא א חדר", איך קען באשטיין עס זאל זיין א שיינע בנן מיט שיינע קלאסן, אבער נישט דאס איז דער חדר, נישט דאס איז די שולע.

דו מעגסט אריין ברענגען דאליס און קערדיזשעס אין שולע, אבער אז עס איז דא א לייברערי פון ביקער - דאס איז די סקול?! אויב אזוי דארף איך נישט קיין לערערנס... א שולע מיינט א לערערין וואס רעדט צו קינדער נאכאמאל און נאכאמאל.

אויב מען לערנט אין א דירה איז עס נישט קיין חדר?! - מיר האבן יעצט געעפנט א חדר אין טבריה אין א דירה, א אינגערמאן איז דארט געווען באזוכן רופט ער מיר אן, ער זאגט מיר: "נע, עס איז נישט קיין חדר, א אינגערמאן זיצט אין איינעם קאה מיט צוויי קינדער און לערנט..." זאג איך אים: "פונקט אזוי האט זיך סאטמער אנגעפאנגען, דער רבי זכותו יגן עלינו האט געזאגט פאר רבי יודל ראזענבערג זכרונו לברכה ער זאל עפענען א חדר און ער האט עס געעפנט אין זיין הויז!"

די אלטע וויליאמסבורג'ע דירות פלעגט זיין אויסגעשטעלט אז די גאנצע

• וואס איז א חדר?

איז מיר ענדערש צו בלייבן אין שטאט, און איך בעט זייער שטארק די הנהלה זיי זאלן צושטעלן א פלאץ פאר די בחורים צו שלאפן. ווען מען וועט צושטעלן א פלאץ פאר די בחורים צו שלאפן וועל איך מיטן אייבערשטנס הילף קענען קומען צו ענק יעדן טאג געבן חיזוק.

אבער ביז דערווייל וועל איך ארויס קומען איין מאל א וואך ענק געבן חיזוק. איך הייב ספעציעל אן ישיבה ערשט מארגן ווייל איך האב נאך געוואלט האבן איין טאג צו קענען קומען רעדן צו די מלמדים. און פון קומענדיגע וואך אין ווייטער וועל איך מיטן אייבערשטנס הילף ארויס קומען גאר פרי, איך וועל געבן דעם שיעור ניין אזייער צופרי, אזוי וועל איך נישט פארפעלן מייער שיעורים אין שטאט.

איך קען באשטיין אז די מלמדים זאלן מיר שרייבן צעטלעך פון וואס מען זאל רעדן אדער דערציילן מעשיות וואס איז געווען אין תלמוד תורה מיט פראגעס ווי אזוי מען זאל עס באהאנדלען, וועל איך מיטן אייבערשטנס הילף רעדן פון די נושאים וואס מען בעט.

דער אייבערשטער זאל העלפן מען זאל קענען אויפשטעלן שיינע ליכטיגע דורות. דער אייבערשטער זאל ענק העלפן איר זאלט האבן אסאך הצלחה און סייעתא דשמיא.

קלאר אז עס איז דא א דאקטער, נאר מען שרייבט אז עס איז דא א "מומחה וואס פארשטייט נפשות"...

זייער אסאך ישיבה'ס האבן א דאקטער אויפן פלאץ וואס פארשטייבט טאבלעטן פאר בחורים, אז א בחור קומט זאגן אז ער וויל חתונה האבן זאגט מען אים: "דו נעם מעדעצין זאלסט נישט ווילן חתונה האבן!" אז א בחור איז צו לעבעדיג געבט מען אים מעדעצין ער זאל איינשלאפן, די רעגירונג גיסט געלט פאר די סארט זאכן.

אונזער מעלה איז אז מיר האבן א מוסד וואס געבט נישט קיין מעדעצין פאר די קינדער, מען ניצט נישט קיין שטעקענעס, נאר מען רעדט נאכאמאל און נאכאמאל צו די קינדער.

איך מוז מחזק זיין די מלמדים!

איך האף צום אייבערשטן ארויס צו קומען איין מאל א וואך מחזק זיין די מלמדים. איך האב שוין זייער שטארק געוואלט קומען דא וואוינען, און איך האב שוין געמיינט אז איך קום שוין טאקע ארויס דא וואוינען, למעשה וויבאלד איך האב דא נישט קיין פלאץ פאר די בחורים וואו זיי זאלן שלאפן, און דער וועג ווי אזוי זיי זענען געשלאפן דא אין די זומער וואכן - בין איך נישט צופרידן, איך וויל האבן א הייליגע דארמיטארי (שלאף שטיבער), עס זאל זיין אפגעהיטן בקדושה ובטהרה, דעריבער

אלס בחור, ברוך השם ער איז זייער שייך אויסגעוואקסן.

עס מיינט נישט אז מען טאר זיך נישט מאכן באקוועם אין א שיינע בנן וכו', מען דארף נאר וויסן וואס איז דער חדר און וואס איז די שולע. אויב מארגן וועט מען דארפן פארמאכן די מוסדות; מען קען נישט וויסן מיט די גויים וואס זיי ווילן טון מיט אונז, אויב מען וועט דארפן לערנען אלע גלויבונגען וועט מען זיך נישט לאזן פון זיי, און פאליציי וועלן קומען פארמאכן די מוסדות, וועלן אלע איינגעשטעלטע זיך אנוועק זעצן אין זייערע הייזער מיט די קינדער ווייטער לערנען די הייליגע תורה!

א ישיבה למצינים!

די חדר איז נישט וואו מיר האבן א בנן, ברוך השם אז מיר האבן א בנן אבער נישט דאס איז די 'וואוו', די וואו איז אז מיר האבן איינגעשטעלטע וואס לערנען מיט קינדער, און קיין איין קינד באקומט נישט מעדעצין!

יעדע ישיבה מעלדט היינט אין די צעטלעך וואס מען לייגט געבן די מקוה, "א ישיבה עפנט זיך אויף", אזוי ווי זיי ווילן ארויס ברענגען אז עס איז א 'ישיבה למצינים', שרייבט מען: "דער ראש ישיבה'ס נאמען איז אזוי", אויך איז דא א דאקטער וואס רעדט צו די בחורים און פארשטייבט פילעכלעך, מען שרייבט נישט ארויס

איך קען נישט מיט אים, ער מאכט מיר ארויסלויפן פון קלאס, איך קען נישט מער, דער מנהל האט מיר געגעבן אן עצה איך זאל אים מאכן פאר א גבאי; דער קינד קען זייער גוט די עברי זאל איך אים מאכן פאר דער חזון, ער זאל פארזאגן די עברי. איך האב טאקע אזוי געטון, איך האב אים געזעצט ביי מיין טיש און געמאכט פאר גבאי, ער האט פארגעזאגט די עברי, און נעכטן רופט מיר אן זיין טאטע און זאגט מיר אז ער ווייסט נישט וואס עס איז געשען דא, ער איז אהיימגעקומען א נייע קינד, ער האט דערציילט אז ער איז גבאי אין חדר, ער האט שוין געפאלגט אלעס וואס מען האט אים געהייסן אינדערהיים. שכח

אריין יראת שמים, יישר כח פארן מיר געבן די מתנה צו קענען זיין דא א מלמד. איך האב א קינד אין קלאס וואס איך מוטשע זיך זייער מיט אים, ספעציעל זייט זיין מאמע האט געהאט א קינד, ווען ער איז געווען אביסל ביי א צווייטע משפחה, איז ער איז אהיימגעקומען אינגאנצן אנדערש, ווי שווער ער איז געווען ביז דעמאלט, איז ער יעצט געווארן נאך סאך שווערער, ממש גארנישט געפאלגט, אלעס וואס איך האב געהייסן האט ער געטון פארקערט, זיין טאטע האט מיר אויך געזאגט אז זייט ער איז אהיימגעקומען קען ער נישט האנדלען מיט אים. די וואך האב איך געוויינט צום מנהל אז

ווי אזוי האנדלט מען מיט א קינד וואס האלט נישט ביים פאלגן?

שאַלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך דאנק דעם אייבערשטער אז איך בין א מלמד אין היכל הקודש אין קרית ברסלב, היינט האב איך געהאט זייער א שיינע טאג אין חדר, אנהייב טאג איז נאך געווען שווער, יעצט סוף טאג איז געווען א מחי, ש'כח אייבערשטער.

עס פילט זיך זייער געשמאק נאך א פילע טאג חדר, איך וואלט געקענט פארשווארצט ווערן, גיי ווייס וואו, און דא זיך איך מיט קינדער און איך לייג אין זיי

אייבערשטער אז מיר האבן אזא מנהל. יישר כח פאר אלעס

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת פנחס, י"ג תמוז, שנת תשפ"ג לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר, מלמד תלמוד תורה היכל הקודש קרית ברסלב

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מוהרא"ש זכותו יגן עלינו האט זייער אסאך גערעדט צו מלמדים, זיי געגעבן זייער אסאך חיזוק, זיי זאלן וויסן דאס

חשיבות פון זיין א מלמד, און מוהרא"ש פלעגט זייער אסאך רעדן פון דאס וואס

חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (תענית ד.) עס איז אמאל געווען א טרוקעניש - עס האט נישט גערעגנט פאר א לאנגע צייט, א פשוטער איד איז צוגעגאנגען

צום עמוד און גלייך ווען ער האט געזאגט: "משיב הרוח, ומוריד הגשם"

האט אנגעפאנגען צו גיין א גאס רעגן, האט מען אים געפרעגט: "וואס זענען די גוטע מעשים וואס דו טוסט?" האט ער געענטפערט: "איך בין א מלמד

דרדקי - איך לערן מיט אידישע קינדער, און איך מאך נישט קיין חילוק פון א קינד וואס דער טאטע צאלט מיר געלט

אז איך זאל לערנען מיט אים, אדער א קינד וואס דער טאטע צאלט מיר נישט; נאך א מנהג האב איך, אז ווען איך זע א קינד וואס וויל נישט לערנען, בין איך אים משחד. איך האב אין שטוב א פיש טאנק, און איך רעד אים צו, אז אויב ער וועט לערנען - וועל איך אים ווייזן די פישעלעך, ביז ער הויבט אן לערנען", דאס איז געווען זיין כח, דעריבער האט מען אים אויסגעהערט זיינע תפילות.

על כל פנים זעט מען פון די מעשה דאס גרויסקייט פון א מלמד וואס איז משחד די קינדער ביז זיי לערנען און דאווענען, און אז דאס איז די וועג, דאס איז די בעסטע צוגאנג מיט קינדער, זיי גרויסקן; זיי מאכן חשוב, און אזוי כאפן

על כל פנים זעט מען פון די מעשה דאס גרויסקייט פון א מלמד וואס איז משחד די קינדער ביז זיי לערנען און דאווענען, און אז דאס איז די וועג, דאס איז די בעסטע צוגאנג מיט קינדער, זיי גרויסקן; זיי מאכן חשוב, און אזוי כאפן

על כל פנים זעט מען פון די מעשה דאס גרויסקייט פון א מלמד וואס איז משחד די קינדער ביז זיי לערנען און דאווענען, און אז דאס איז די וועג, דאס איז די בעסטע צוגאנג מיט קינדער, זיי גרויסקן; זיי מאכן חשוב, און אזוי כאפן

על כל פנים זעט מען פון די מעשה דאס גרויסקייט פון א מלמד וואס איז משחד די קינדער ביז זיי לערנען און דאווענען, און אז דאס איז די וועג, דאס איז די בעסטע צוגאנג מיט קינדער, זיי גרויסקן; זיי מאכן חשוב, און אזוי כאפן

על כל פנים זעט מען פון די מעשה דאס גרויסקייט פון א מלמד וואס איז משחד די קינדער ביז זיי לערנען און דאווענען, און אז דאס איז די וועג, דאס איז די בעסטע צוגאנג מיט קינדער, זיי גרויסקן; זיי מאכן חשוב, און אזוי כאפן

על כל פנים זעט מען פון די מעשה דאס גרויסקייט פון א מלמד וואס איז משחד די קינדער ביז זיי לערנען און דאווענען, און אז דאס איז די וועג, דאס איז די בעסטע צוגאנג מיט קינדער, זיי גרויסקן; זיי מאכן חשוב, און אזוי כאפן

על כל פנים זעט מען פון די מעשה דאס גרויסקייט פון א מלמד וואס איז משחד די קינדער ביז זיי לערנען און דאווענען, און אז דאס איז די וועג, דאס איז די בעסטע צוגאנג מיט קינדער, זיי גרויסקן; זיי מאכן חשוב, און אזוי כאפן

על כל פנים זעט מען פון די מעשה דאס גרויסקייט פון א מלמד וואס איז משחד די קינדער ביז זיי לערנען און דאווענען, און אז דאס איז די וועג, דאס איז די בעסטע צוגאנג מיט קינדער, זיי גרויסקן; זיי מאכן חשוב, און אזוי כאפן

על כל פנים זעט מען פון די מעשה דאס גרויסקייט פון א מלמד וואס איז משחד די קינדער ביז זיי לערנען און דאווענען, און אז דאס איז די וועג, דאס איז די בעסטע צוגאנג מיט קינדער, זיי גרויסקן; זיי מאכן חשוב, און אזוי כאפן

זייער הארץ.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלקסט מצליח זיין מיט אלע תלמידים, זאלקסט אריינלייגן אין זיי א ליבשאפט און א טריישאפט צום אייבערשטן.

... (עצתו אמונה פרשת מטות מסעי תשפ"ג)

ווי אזוי קען מען זאגן או מען טאר נישט שלאגן קינדער?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געזען א בריוו וואס דער ראש ישיבה שליט"א שרייבט איבער נישט שלאגן קינדער, אבער פון צווייטע זייט זעט מען אין די גמרא (בכורות מ"ו) אז עס איז געווען א מלמד וואס פלעגט שלאגן די קינדער גאר שטארק, ביז צום טויט, און דערפאר האט אים רב אחא אוועקגענומען די מלמדות, אבער רבינא האט אים צוריק געשטעלט ווייל עס איז נישט געווען א צווייטער מלמד וואס זאל אזוי גוט לערנען מיט די קינדער. דאס הייסט אז אפילו ער האט ממש גערעכט די קינדער, האט מען אים געלאזט דארטן זיין מלמד, ווייל ער האט גוט געלערנט מיט זיי. און אין רמב"ם און אין שלחן ערוך ווערט אויך געפסקנט אז מען מעג שלאגן א תלמיד, פארשטייט זיך נישט אזוי שטארק ווי די מעשה אין די גמרא.

קען מען דען אויסרייסן אן הלכה און זאגן אז מען טאר אינגאנצן נישט שלאגן א קינד אדער א תלמיד וואס פירט זיך נישט אויף ווי עס דארף צו זיין?

דער אייבערשטער זאל העלפן דער ראש ישיבה זאל זען אסאך נחת פון אלע תלמידים און פון די גרויסע שווערע הייליגע עבודת הקודש.

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויקהל-פקודי - החודש, מברכים ניסן, כ"ח אדר, שנת תשפ"א לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויקהל-פקודי - החודש, מברכים ניסן, כ"ח אדר, שנת תשפ"א לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויקהל-פקודי - החודש, מברכים ניסן, כ"ח אדר, שנת תשפ"א לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויקהל-פקודי - החודש, מברכים ניסן, כ"ח אדר, שנת תשפ"א לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויקהל-פקודי - החודש, מברכים ניסן, כ"ח אדר, שנת תשפ"א לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויקהל-פקודי - החודש, מברכים ניסן, כ"ח אדר, שנת תשפ"א לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויקהל-פקודי - החודש, מברכים ניסן, כ"ח אדר, שנת תשפ"א לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויקהל-פקודי - החודש, מברכים ניסן, כ"ח אדר, שנת תשפ"א לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דו פרגעסט זייער גוט, ווי קען מען זאגן נישט שלאגן קינדער ווען שלמה המלך זאגט (משלי יג, כד): "חושף שבטו", דער וואס נעמט אנוועק דעם שטעקן פון זיין זון, "שונא בנו", דער האט פיינט זיין זון, "ואהבו", און דער וואס ליבט זיין זון, "שחרו מוסר", געבט אים שטענדיג מוסר; פרגען די הייליגע חכמים (זלקוט משלי, רמז תתקנ; מדרש משלי, יג): איז דען דא א טאטע וואס זאל פיינט האבן זיין קינד?

"אלא מתוך שאין מוכיחו על התורה והחכמה ודרך ארץ, עתיד לשנאתו", נאר אז מען מוסרט נישט דאס קינד וועט ער נישט לערנען, נישט דאווענען און נישט האבן קיין גוטע מידות, וועט ער אים ביים סוף פיינט האבן, "אבל אם מוכיחו", אבער דער טאטע וואס מוסרט יא, "נעשה אהבו", וועט ביים סוף ליב האבן זיינע קינדער, אזוי ווי עס שטייט: "ואהבו שחרו מוסר"; איז דאך געדרוינגען אז מען דארף יא לכאורה שלאגן קינדער!

די קשיא האט מען אמאל געפרעגט דעם הייליגן רבי נתן; עס שטייט דאך קלאר (משלי יג, כד): "חושף שבטו", דער וואס נעמט אנוועק זיין שטעקן, "שונא בנו", וועט פיינט האבן זיין זון, ווייל אז ער שטראפט אים נישט - וועט ער ארויסגיין לתרבות רעה! האט רבי נתן געענטפערט: "עס שטייט נישט אין פסוק מען זאל שלאגן, עס שטייט מען זאל האבן א שטעקן; מען זאל ווייזן דעם שטעקן פאר'ן קינד וועט ער שוין פון דעם זיך טוישן צום גוט'ן, מען דארף נישט דעם שטעקן צו שלאגן, עס איז גענוג דאס ווייזן ער זאל מורא האבן און גיין אויפ'ן גוט'ן וועג".

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

חס ושלום צו זאגן אז מען רייסט אויס אן הלכה; אדרבה, נעם די מי און קוק ווי אזוי מען פסק'נט, עס איז אן הלכה מפורשת (שלחן ערוך הרב יורה דעה, הלכות תלמוד תורה פרק א, סעיף יג): "תינוק שאינו

(עצתו אמונה פרשת ויקרא תשפ"א)

ווי אזוי מאך איך מיין טאכטער זאל וועלן דאווענען?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב א מיידל פון אכט יאר אלט וואס האלט נישט ביים דאווענען. זי זאגט אז זי פארשטייט נישט די ווערטער וואס זי רעדט, און דערפאר האט זי נישט קיין געדולד צו דאווענען. וואס קען איך טון?

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת שמות, י"ט טבת, שנת תשפ"א לפ"ק קטן

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

זייט איר מחזק, זאגט איר אז אפילו זי פארשטייט נישט וואס זי דאווענט - זאל זי ווייטער דאווענען, ווייל דער אייבערשטער פארשטייט יעדעס ווארט, דער אייבערשטער הערט אויס יעדעס ווארט וואס מען בעט אים.

מיט די צייט וועט זי אויפכאפן די פירוש המילות, וועט זי באקומען מער און מער א געפיל צום דאווענען.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

(עצתו אמונה פרשת שמות תשפ"א)

פירט זיך מיט חוצפה אדער ווען ער טוט סכנה דיגע זאכן, דארף דאס זיין זייער איבערגעטראכט. מיט גרויס ישוב הדעת, אן קיין פארלויבן קייט. ווען מען שלאגט פון פארלויבן קייט אדער פון פעס - איז דאס בכלל נישט קיין חינוך; אפילו מען רעדט זיך איין בשעת מעשה אז דאס איז חינוך, דארף מען וויסן אז דאס איז נישט קיין חינוך, נאר די פעס און די גערוון רעדן איין דעם מענטש יעדע דאך מען שלאגן, יעדע דאך מען פראסקענען.

עלטערן און מלמדים וואס ווילן מצליח זיין מיט די קינדער, מיט די תלמידים - דארפן גיסן טרערן טאג און נאכט, זיך בעטן ביים אייבערשטן אז די קינדער זאלן זיין ערליך, די קינדער זאלן אויסוואקסן תלמידי חכמים, גיין אין די וועגן פון צדיקים.

מוהרא"ש האט דערציילט אז אמאל איז א איד געקומען צום הייליגן חפץ חיים זכותו יגן עלינו און ער האט אים געבעטן א ברכה אויף גוטע קינדער, האט דער הייליגער חפץ חיים גענומען א תהלים וואס איז געווען אויפגעבלאזן פון נאסקייט, ער האט דאס געוויזן פאר דעם איד און אים געזאגט: "זעסט? דאס איז דער תהלים פון מיין מאמע עליה השלום וואו זי פלעגט יעדן טאג וויינען אז זי זאל האבן גוטע קינדער, אזוי איז מען זוכה צו גוטע קינדער."

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

רוצה לקרות", א קינד וואס וויל נישט לערנען, "לא יפה אותו המלמד מפת אכזרי", זאל דער מלמד אים נישט שלאגן מערדעליכע קלעפ, "לפיקך לא יפהו בשוטים ולא במקל", דעריבער טאר א מלמד נישט שלאגן מיט קיין שטעקן, "אלא ברצועה קטנה", נאר מיט א קליינע שיד בענדל, "אם קורא, קורא", אויב וועט ער לערנען וועט ער לערנען, "וואס אינו קורא בהפאה זו", און אויב וועט ער נאכאלץ נישט וועלן לערנען, "יהיה יושב כך עם חבריו, להי ות להם לחברה", זאל ער אים לאזן זיצן מיט די חברים, "וסופו אפשר יתן לבו", און שפעטער וועט ער זיך אפער מיטכאפן מיט זיי.

איז דאך קלאר די הלכה אז מען טאר נישט שלאגן קיין קינדער, נאר מיט א בענדל זיי אויפנועקן זיי זאלן מיט האלטן; פארקערט, מען טאר נישט שלאגן; די הלכה איז (שם): "ומלמד תינוקות החובט יותר מדאי", א מלמד וואס שלאגט מער וויפיל ער מעג, "מעבירין אותו", מאכט מען אים אויס מלמד, "והוא עובר בלא תעשה פי מאחר שמכה שלא ברשות הרי זה כמכה אחד משאר ישראל", ער איז עובר אויף א לאו, עס איז אזוי ווי ער שלאגט א צווייטן איד.

דער מצויאות איז אז די אלע וואס שלאגן און פאטשן - דאס קומט פון ווייניג געדולד אדער פון נישט זיין איבערגעטראכט צוליב אנגעצויגנקייט. אין די פעלער וואס מען דארף שוין נא געבן א פעטשל פאר א קינד, ווען ער

צו באקומען וועכנטליך דעם גליון, ביטע שרייבט צו: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב